

Sallan tiedotuslehti 3-2007

www.kotosalla.kuolajarvi.fi

Luonto lumoa Sallassa...

Pääkirjoitus

Takana on odotusten kesä; koko kesän säätiedotukset lupasivat sään lämpenevän ja auringon kohta lämmittävän, mutta lämpöä tuli vasta elokuussa. Monet ovat pohjineet aiheuttaako mennyt harmaa kesä tulevana talvena masennusta normaalia enemmän. Olen yrittänyt tsempata itseäni erään yrittäjäperheen isän vastauksella, kun kerran kysyin miten hän jaksaa olla niin myönteinen ja iloinen. Hänen mukaansa ns. huono muisti on oiva apu. Menneisyyttä ei useinkaan voi muuttua, ei ihmisten eikä säiden osalta.

Takana on myös Sallan kunnan suuri päivä, Sallan nimipäivä 19. heinäkuuta. Ei voi kuin ihmetellä tuota Sallapäivän vetovoimaa, sillä paikalla oli yli 3000 vierasta. Sää ei todella suosinut ja jossain vaiheessa aamupäivää ajateltiin kuin synnyyslaitoksella viime metreillä ponnistaessa, että eikö totisesti tätä voi siirtää. Mutta harmaista pilvistä ja sadekuuroista huolimatta paljon keskusteltu Salla-tori avattiin, Maunun Pirjon kirja julkistettiin, murreanoista väiteltiin ja kauppa kävi niin kojuissa kuin kirjaston poistokirjojen myynnissä.

Juhlapuhuja **Samuli Onnela** tarkasteli puheessaan Kuolajärven pitäjän ja Sallan rikasta historiaa, mutta kun hän kävi epäilemään onko tämä vuosi 2007 ylipäättään oikea vuosi juhliä vuosipäivää, niin äänentoisto mykistyi-kin aivan kokonaan. Mikä lie Akkalan noidista tai samaaneista ollut liikkeellä? Rajan taakse jäänyt **Akkalan kylä** on ollut merkittävä tietäjien kylä, jonne aikoinaan ihmiset Euroopan eri kolkilta pyrkivät saadakseen tietoa. Akkala on ollut tämän Googlen edeltäjä, joten kunnia myös siitä tänne meille Sallaan.

Salla-päivän päätti kansalaisopiston näytelmäryhmän esitys: **Kekkosen vika**. Ensinäytös esitettiin kahdelle täydelle salille ja palaute oli maakuntalehteä myöten kiittävä. Ryhmä on esiintynyt jo usealla kylällä ja tainnut pyörähtää naapurikunnassakin. Näytelmän käsikirjoitus on oiva koonti paikallishistoriaa, jota näyttelijät osaavat luovasti ilmentää. Monet naurunpyrskähdykset salissa kuultiin ja näytelmän innoittamana vielä kotonakin maatalousnäyttelyä ja 1960-lukua muisteltiin.

Koko Salla-viikko oli täynnä tapahtumia, joihin osallistuminen oli kiitettävää. Tapahtumissa ihmiset saivat tavata toisiaan ja kokea yhdessäoloa voimaannuttavaa vaikutusta.

Viikko päätettiin sukuseminaariin, jossa sukututkijat toivat esille tekemänsä tutkimusta. Sukuseminaarin pääluennoitsija dosentti **Hanna Snellman** kertoi elävästi tutkimuksestaan Sallasta Göteborgiin muuttaneista. Hanne Snellmanin tutkimus: **Göteborg – Sallan suurin kylä** on lainattavissa kirjastosta.

Perjantai-iltana juhlinta päättyi oman kuoromme, **Sallan laulun** koskettavaan konserttiin. Konsertin ohjelmisto kuljetti meidät kuulijat matkalle Sallan historiaan, nykypäivään ja tulevaisuuteen. Kun lähdin ajelemaan illansuussa kotia kohti niin sekä ylpeys sallalaisuudesta että kunnioitus sallalaisia ihmisiä kohtaan nousi päällimmäiseksi tunteeksi. Kun me itse arvostamme sitä mitä meillä on, niin silloin tänne on matkailijoiden ja tulevien asukkaiden hyvä tulla.

Luet kolmatta Kotosalla -lehteä, josta olemme koko tekijäjoukko innostuneita. Menneen kesän aikana on ollut monta mielenkiintoista puheenaihetta pinnalla ja mikään ei estä teitä hyvät lukijat osallistumasta tämän lehden tekemiseen.

Mitä mieltä olet maailmanmenosta Sallassa tai sallalaisena muualla?

Lehti on saanut paljon palautetta niin kiitosta kuin moitteita. Moitteetkin ovat kehittämiskohteita ja liittyvät lähinnä lehden saatavuuteen. Lehti jaetaan kaikkien sivukylien jakelulaatikoihin. Kirkonkylältä lehteä saa kunnanviraston infosta, kauppaliikkeistä ja matkailuyrityksistä. Lehti on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille.

Lehti ilmestyy myös nettiversiona, joten kerro sukulaisilleni ja tuttaville mahdollisuudesta lukea lehteä netistä osoitteesta: www.kotosalla.kuolajarvi.fi

Marja Myllykangas

Sallapäivät sateessa 19.07.2007

Avauksen suorittivat kansanedustaja Janne Seurujärven johdolla kunnan johtohenkilöt ja rakentajat.

Esteri päätti juhlistaa Sallapäiviä ja niinpä aamu olikin tuheroisen harmaa ja pilvinen. Vettä vihmoi synkältä taivaalta. Se ei estänyt tuhatpäistä yleisöä taas kerran saapumasta juhlimaan keskelle kirkonkylää.

Sallalla onkin tänä vuonna juhlavuosi, sillä Kuolajärven kunta perustettiin 150 vuotta sitten. Sallaksi nimi muutettiin vasta 1936. Tälle juhlapäivälle oli sopivasti järjestetty pari tapahtumaa, uusi hieno liikenneympyrä avattiin liikenteelle ja entistä ehompi tori avattiin myös.

Juhlapuheen piti Samuli Onnela Sodankylästä.

Sallalaiset "Kairan kantritanssijat" esittivät vauhdikkaita tansseja.

Kauppa kävi kuitenkin parkkipaikan katoksissa ja teltoissa. Siellä saivat kauppansa niin loimulohet kuin kuivalihavellitkin. Eri kojuissa olivat ahkerat sallalaiset myymässä tuotteitaan, kuka varpuluutia, kuka leivonnaisia.

Sallan tori tai Jaanan tori, kuten sallalaiset sanovat, sai myös avauspuheet ja kasteet.

Tyhyä tunturissa

Sallan TYHY-päiville osallistuneet Sallatunturin koulun johtaja Outi Kettunen, (vas.) Ilmajokelainen Juha Reinikka sekä Kursulainen Tuula Matikkala (oik.) tutustuivat opetusalan uusiin näkökulmiin ja saivat runsaasti uusia ajatuksia sekä elämyksiä.

Mikä ihmeen TYHY?

Seinäjoella Sairaalakoulun opettajana työskentelevä Juha Reinikka myöntää kiinnostuneensa tästä koulutuksesta, koska TYHY-käsite oli hänelle ihan uusi ja tuntematon. Reinikka on ollut paljon erilaisissa opettajan työhön liittyvissä koulutuksissa. Jo vuosien ajan niissä on puhuttu työkyvystä ja sen ylläpidosta.

Mutta että TYHY-päivät Sallassa??

- Kannatti tulla kuuntelemaan mitä se on. Täällä oli samaan koulutuskokonaisuuteen saatu harvinaisen paljon mielenkiintoisia ja arvostettuja luennoitsijoita, sanoo Juha.

Samaa mieltä hänen kanssaan olivat Sallatunturin koulun johtaja Outi Kettunen ja Kursun koulun johtaja Tuula Matikkala.

Outin mielestä, opettajan käytännön työtä ja työssä jaksamista ajatellen, luennoitsija Jari Anderssonin vetämä työpaja "Oppilashuolto koulun arjessa" oli kaikkein antoisin. Rehtori Anderssonin omassa koulussa testatut ja hyväksi havaitut toimintamallit; tarpeeksi varhaisesta puuttumisesta esim. oppilaan ja hänen perheensä päihde- tai mielenterveysongelmiin sekä yhteistyö muiden viranomaisten kanssa ovat toimivan oppilashuollon

perusedellytyksiä. Myös poissaolojen tiukka seuranta ja välitön kiusaamiseen tai tupakoimiseen puuttuminen edistää sekä opettajan että oppilaan TYHYÄ.

- Vaikka Anderssonin esimerkkipaikkakunnan koulu ja meidän Sallatunturin koulu ovat aika erilaisia, oppilashuoltoon liittyvät tilanteet ovat kuitenkin hyvin samanlaisia. Mikä parasta, tätä Anderssonin esittelemää konkreettista materiaalia on netistä saatavilla kaikkien vapaaseen käyttöön. Pienellä muokkamisella meidänkin koululle saadaan siitä uusia keinoja puuttua mahdollisiin ongelmatilanteisiin, kertoo Outi.

- Koko seminaarin mielenkiintoisinta antia minulle henkilökohtaisesti oli tämä valtiotieteiden tohtori ja kirjailija Reijo Kauppinen luento suggestiosta ja hypnoosista, kertoo Juha Reinikka.

Heti TYHY-päivien päätyttyä Juha ei ollut vielä ehtinyt miettiä miten hän seminaarissa saamia tietoja ja elämyksiä voisi käyttää, mutta Anderssonin menetelmät kuulostivat erittäin toimivalta.

Helsingin Yliopiston psykologian professori ja kirjailija Liisa Keltikangas-Järvinen luennoi aiheesta oppiminen, persoonallisuus ja temperamentti. Hänen

mukaan persoonallisuutemme syntyy kasvatuksen kautta, mutta temperamentti on meissä jo vauvana ja se pysyy läpi elämän. Temperamenttien erilaisuus tekee ihmisistä yksilöitä, mutta se ei oikeuta käyttäytymään niin että loukkaisimme tai häiritsisimme käyttökellämme toisia ihmisiä. Opettajan tehtävä on erilaisin pedagogisin toimin ohjata monenlaisin temperantein varustettuja ihmistäimiä lähemmäs sitä kultaista keskietä ja laittaa käyttäytymiselle sopivat rajat.

- Aktiivisen lapsen kohdalla se on joskus raskasta. Oli sitten millainen häsläkkä tai kuinka hidas tahansa, niin jokaista ihmistä tulee arvostaa siinä omassa temperamentissään. Kuten Keltikangas-Järvinen sanoi; stressi syntyy useimmiten temperamentin ja ympäristön yhteensopimattomuudesta. Uskonkin että näiden asioiden tiedostaminen auttaa ymmärtämään ja ratkomaan monia pulmatilanteita helpommin, arvelee Outi Kettunen.

Terveyskeskuslääkärinä toimiva filosofian tohtori ja kirjailija Pentti Sydänmaanlakka luennoi Oy Minä Ab:stä eli itsensä johtamisesta jatkuvana oppimis- ja vaikuttamisprosessina, jossa yksilö tulee syvästi tietoiseksi omasta kehostaan, mielestään, tunteistaan ja arvoistaan. Tämä

on tärkeää koska vain tiedostamisensa myötä ihminen pystyy paremmin ohjaamaan tekojaan, ajatuksiaan ja tunteitaan.

Tuula Matikkalaa puhutteli erityisesti Pentti Sydänmaanlakka yleisölleen esittämä kysymys. Millainen on sinun kokonaiskuntoisuutesi?

- Olen meistä kolmesta vanhin ja ehkä siksikin työuupumukseen liittyvät aiheet ovat alkaneet yhä enemmän kiinnostaa. Sydänmaanlakan luento antoi paljon uusia ajatuksia siitä miten voisit hyvin ja jaksat paremmin nämä jäljellä olevat työvuodet, kertoo Tuula.

Sydänmaanlakka puhui myös tietoisuuden tasoista ja uudistumisesta, sekä innostumisesta ja ihmettelystä. Tuulan mielestä oli hyvä kuulla, että kyllä aikuinenkin ja jopa opettaja saa ihmetellä. Ympäristö vaan pitää olla sellainen turvallinen.

- Minulla on onneksi 5-vuotias lapsenlapsi, jonka seurassa saan ihmetellä ja hassutella. Heti ensimmäisenä kotiin päästyäni aionkin hyödyntää näitä TYHY-koulutuksen ajatuksia lapsenlapseni kanssa, sanoo Tuula Matikkala.

Teksti ja kuvat:
Sari Marttila

Terve Lappi – hanke Sallassa

Terve Lappi hanke on kaikkia Lapin läänin kuntia koskeva terveydenedistämisen hanke, jonka painopistealueet ovat diabeteksen ennaltaehkäisy, liikunnan lisääminen, ravitsemustietouden lisääminen sekä suunterveyden parantaminen lappilaisten keskuudessa. Sallaan on perustettu terveyden edistämisen työryhmä, joka organisoii näyttää ja muitakin terveyttä edistäviä teemoja kuntalaisille. Hankkeen avulla on kartoitettu terveyden edistämisen rakenteita ja tarkoitus on tehdä kuntaan omat hoitoketjut painopistealueiden toteuttamiseksi. Terve Lappi hankkeen hankevastaava Sallassa on terveydenhoitaja Tuija Laurila. 3.9.2007 Terve Lappi hankkeen tilaisuuden Sallan kunnan valtuustosalissa avasi sisivtystoimenjohtaja Marja Myllykangas. Seuraavassa hänen avauspuheensa.

Mikä sinulle on elämässä tärkeintä? Eri elämänvaiheissa vastaus voi olla perhe, ystävät, raha tai työ, mutta pysähtyessä perusteellisesti arvojaan punnitsemaan päätyy useampi meistä terveyteen.

Sitähän ei tarvitse olla kuin rakko kantapäässä niin johan koko ajatusmaailma keskittyy siihen. Tulkinanvarainen lausahdus työkaverin suusta tai oma totuuden torven törähdys voi viedä jo yöunetkin.

Mitä toivottu ja arvostettu terveys sitten sisältää? Kapea terveyskäsite sisältää luonnontieteellisiä-lääketieteellisesti mitattavan terveyden ja tämän käsityksen mukaan terveys määritellään sairauden puuttumiseksi tai hyväkuntoisuudeksi. Laaja terveyskäsite pitää sisällään fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tilan. Hyvinvoiva, terve ihminen on fyysisesti, henkisesti ja sosiaalisesti toimintakykyinen, joka on myönteisessä vuorovaikutuksessa elinympäristönsä kanssa. Eli eihän tätä terveysasiaa sauvakävetyllä, vyötärön mittauksella tai rasvatomalla maidolla ratkaista, vaikka hyviä asioita ovatkin.

Terveys rakentuu ihmisen mielialasta. Ensin meidän täytyy olla kiinnostuneita elämästä, asioista ja muista ihmisistä. Usein kiinnostusta elämään pidetään kielteisenä uteliaisuutena ja toisista ihmisistä puhumista pahatapaisena juoruiluna, mutta mistäs ihmeestä me sitten raataisimme ja mihin suhteutaisimme tekemisiamme. Terve uteliaisuus ja terve kateus toisia ihmisiä ja tapahtumia kohtaan on elämää ylläpitäviä voimia.

Kuinka moni meistä on valmis panostamaan omaan terveyteensä ja hyvinvointiinsa? Terve uteliaisuus ja kateus eivät riitä tässä ajassa. Tietoa on tarjolla enemmän kuin koskaan. Ei muuta kuin googletamaan. Ehdotin meidän seitsemänvuotiaalle kesällä, että kannattais vaikka jumpata kun ulkona satoi niin paljon. Hän meni googlettamaan ja tuli sitten esittelemään minulle paljon jumppaohjeita, mutta itse toimintaan ei vielä ensimmäisen puolentuntin aikana päästy.

Lehdet pursuavat tietoa laihduttamisesta ja terveellisestä ruoasta. Esimerkkejä löytyy pääministeristä lähtien, sillä Vanhasen kevytcokis näyttää olevan median mielestä tärkeämpää kuin ensi vuoden budjetti. Lautasmalli on heitetty nurkkaan tylsänä ja vanhanaikaisena kotitalousopettajien ja terveydenhoitajien hapatuksena. Nyt jahtataan hiilihydraatteja ja ahdetaan rasvoja. Ravintoainelisisille suunnittelee perheissä jo uusia kaappeja.

Tosiasia on, että ruokailu-, liikunta- ja alkoholittomuksia parantamalla monet sairaudet olisivat ehkäistävissä. Tosiasia on myös se, että olemalla hyvätapaisempia toisia ihmisiä kohtaan olisi oma olo ja toisten olo paljon parempi. Suorastaan paratiisiksi tämä elämä muuttuisi jos me kaikki niin tärkeät ja kiireiset ihmiset edes viideksi minuutissa päivässä pysähtyisimme pohtimaan mitä minä olen valmis tekemään oman ja toisten hyvinvoinnin lisäämistä.

Me olemme ilmeisesti huonoja johtamaan itseämme, mutta uskomme lääkäriä ainakin kohtuu hyvin. Saarijärvellä työskentelevä terveyskeskuslääkäri Tapani Kiiminkinen on alkanut kirjoittaa liikuntareseptejä ja käyttää ns. mini-interventioita eli pieniä puuttumisia epäterveelliseen elämään. Hän kuulemma sanoo asiakkailleen esimerkiksi: Älä hyvä mies ryyppää niin paljon. Voisiko joku kirjoittaa meille ravintoreseptejä, itsensä johtamisreseptejä ja hyvätapaisuusreseptejä?

Suomi on myös tietokilpailujen ja urheilutapahtumien luovuttava maa. Mittaristoja oman fyysisen kunnan seuraamiseksi on jo luotu. Nyt vain kehittäjä, mikä mittari ilmaisisi kun tulee sanoa tölväistä jotakin hankalaa toiselle tai kun alkaa märehtiä itsesälissä.

Paljon on tehtävää, mutta kuitenkin terveyskeskustelussa ja itse teoissa on parissa vuodessa menty huomasti eteenpäin. Fyysisestä kunnostaan huolehtijoita näyttää liikkuvan paljon enemmän kuin aikaisemmin. Tärkeää on, että asioista puhutaan ja tuodaan esille mahdollisimman monia näkökulmia, miten huolehtia omasta hyvinvoinnista. Terve Lappi -hanke on pitänyt ja pitääköön siitä osaltaan huolen täällä Lapissa ja Sallassa.

OPINTO-OHJELMA 2007-2008

SALLAN KUNTA / KANSALAIPOISTO Postipolku 3, 98900 Salla

OPISTON TOIMISTO Sijaitseen kunnanviraston koulutoimistossa. Avoimna 8.00-15.30

Sivistystoimenjohtaja / Rehtori: Marja Myllykangas, p. 040 848 8519, e-mail: marja.myllykangas@salla.fi

Tekstiilityön opettaja: Pirjo Santala, p. 040 835 2057, e-mail: pirjo.santala@salla.fi

Toimisto: Tuula Rissanen, p. 040 586 4959, e-mail: tuula.rissanen@salla.fi

TYÖKAUSI

Syyslukukausi	24.09.2007 - 07.12.2007
Kevätlukukausi	07.01.2008 - 30.05.2008
Hiihtoloma	03.03.2008 - 09.03.2008
Tuntiopeutus syksy	01.10.2007 - 07.12.2007
Tuntiopeutus kevät	07.01.2008 - 25.04.2008

KIELET

HAUTAJÄRVI

ENGLANNINKIELEN KURSSI

Opettaja: Henna Uutela
Paikka: Hautajärven koulu
Aika: 3.10 Ke 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
- Ennakoilmoittautuminen syyskuun aikana opiston toimistoon.

KIRKONKYLÄ

ENGLANNINKIELEN O KURSSI

Opettaja: Maria Ämmälä
Paikka: Sallatunturin koulu luokka P227
Aika: 4.10 To 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssi on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät ole aiemmin opiskelleet englantia.

ENGLANNINKIELEN ALKEISKURSSI

Opettaja: Riikka Vaarala
Paikka: Sallatunturin koulu luokka P227
Aika: Kevätlukukaudella
Kurssimaksu: 25 e
- Jatkoa keväällä 2007 alkaneelle kurssille.

ENGLANNINKIELEN KURSSI

Opettaja: Susanna Jussila
Paikka: Sallatunturin koulu luokka P227 tai 237
Aika: 20.9 To 19.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e

Vastaa lukion I kurssia. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

RANSKANKIELEN INTENSIIVIKURSSI

Ohjaaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 25 e

VENÄJÄNKIELI JA KULTTUURIMATKAILU

Opettaja: Sirkka Takkunen
Paikka: Sallatunturin koulu luokka P227
Aika: 2.10 Ti 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
50 sanaa matka Alakurtille, 100 sanaa matka Kantalahteen, 150 sanaa matka...
Matkat ja mahd. majoitukset, viisumit ja jne... kustantaa opiskelija itse.

SUOMENKIELTÄ ULKOMAALAISILLE

Finnish for foreigners. The course is also suitable for the persons who don't speak Finnish at all.
Opettaja: Seija Moilanen
Paikka: Laki -ja käännösyhtiö ARTUS/ Kirkonkylä
Aika: 5.10 Pe 10.15-12.30
Kurssimaksu: 25 e

KURSU

VENÄJÄNKIELEN KURSSI

Opettaja: Sirkka Takkunen
Paikka: Kursun koulu
Aika: 3.10 Ke 17.00-18.30
Kurssimaksu: 25 e

NARUSKA

VENÄJÄNKIELENKURSSI

Opettaja: Seija Moilanen
Paikka: Seija Moilasan kodissa
Aika: 5.10 To 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e

KUVATAITEET

KIRKONKYLÄ

AKVARELLI / ÖLJYVÄRI-MAALAUKURSSI

Opettaja: Olavi Imponen
Paikka: Sallatunturin koulu luokka 141
Aika: 1.10 Ma 17.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e

ERITYISRYHMÄN TAIDEPIIRI

Opettaja: Olavi Imponen
Paikka: Sallatunturin koulu luokka 141
Aika: 1.10 Ma 12.45-15.15
Kurssimaksu: 25 e

LASTEN JA NUORTEN KUVATAIDE

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu kuvataideluokka
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 30 e

MUOTOILU JA KÄDENTAITO

HAUTAJÄRVI

KÄSITYÖT

Aloitustieto: Ma 24.9. klo 18.00
Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola

Paikka: Hautajärven koulu
Aika: La 11.00-15.00 1 kerta/kk
Kurssimaksu: 25 e

KELLOSELKÄ

KÄSITYÖT

Aloitustieto: Ti 25.9 klo 18.00-
Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Kellošelän koulu
Aika: La 11.00-15.00 1 kerta/kk
Kurssimaksu: 25 e

KEMINNIEMI

KAHVIPUSSIKURSSI (18h)

Opettaja: Inkeri Jokela
Paikka: Purnukumpu (toimitalo Pahkakummussa)
Aika: To 18.00-4.10
Kurssimaksu: 20 e
- Lisätietoja Inkeri Jokela 040 5752308
- Ennakoilmoittautumiset syyskuun aikana opiston toimistoon.

KÄSITYÖT

Aloitustieto: To 27.9 klo 18.00-
Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Keminniemen koulu
Aika: La 11.00-15.00
Kurssimaksu: 25 e

KIRKONKYLÄ

BETONISET RUUKUT JA KAAKELIMOSAIIKIT PUUTARHAAN JA PARVEKKEELLE

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu kuvataideluokka
Aika: Kevätlukukaudella
Kurssimaksu: Ilmoitetaan myöhemmin
- Valmistamme itse valaan betonisia ruukkuja, laattoja ja piristäviä yhsityiskohtia puutarhan, verannan ja parvekkeen iloksi.
Varaa mukaan erimuotoisia ja kokoisia muovastioita, remontista jääneitä ehjiä ja rikkoutuneita kaakeleita sekä koikeileva mieli. Materiaalia voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400456595

HELMITYÖT (20h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu tekstiilityön luokka
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 30 e
- Tutustumme helmitöiden perustekniikoihin ja valmistamme niillä pieniä kokeilutöitä; koruja, asusteita ja sisustuksen yksityiskohtia. Materiaalia voi ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456595.

HUOVUTUSKURSSI UUSIA ULOTTUVUUSIA HUOVUTUKSEEN (20h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu tekstiilityön luokka
Aika: Pe-Su 26.-28.10
seuraavasti: Pe 18.00-21.15
La 9.00-16.00
Su 9.00-16.00

Kurssimaksu: 30 e
- Huovutuksen uudet tuulet ja materiaalit. Kurssilla huovutetaan erilaisilla menetelmillä ja tekniikoilla asusteita ja tekstiilejä kotiin. Varaa mukaan erilaisia villamateriaaleja (lankoja, vaikkapa kierrätyskankaita ym) tai silkkiä (mm. organza, lankoja), pesuvati, froteepyhyhe ja kokeileva mieli. Huovutuksen apuaineet voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456595.
- Ennakoilmoittautumiset 15.10 mennessä opiston toimistoon.

JOULUKORISTEITA YHDISTELLEN

METALLILANKAA, HELMIÄ JA PAPERIMASSAA (10h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu kuvataideluokka
Aika: Ke 5.12 ja Pe 7.12 17.00-21.00
Kurssimaksu: 20 e
- Valmistamme erilaisia joulukoristeita (enkeleitä, tähtiä ja sydämiä ym.) metallilangoista, helmistä ja paperimassasta. Mukaan nahkaiset, käteen istuvat työkäsineet, sivuleikkurit ja erilaisia pihtejä. Materiaalia voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456595.
- Ennakoilmoittautumiset marraskuun aikana opiston toimistoon.

KELKKAVYÖKURSSI n. 12h

Aloitustieto: Ke 24.10 klo 18.00
Opettaja: Inkeri Jokela

Paikka: Sallatunturin koulu luokka P233
Aika: Ilmoitetaan infotilaisuudessa
Kurssimaksu: 20 e
- Ennakoilmoittautumiset lokakuun aikana opiston toimistoon.

KERAMIikka JA RAKUTYÖT 10 hlö

Opettaja: Virve Haapamäki
Paikka: Sallatunturin koulu kuvataideluokka
Aika: 3.10 Ke 18.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e
- Ennakoilmoittautumiset 4.9 mennessä opiston toimistoon. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

KESTOVAIPPAKURSSI (n. 8h) 10 hlö

Opettaja: Pirjo Santala
Paikka: Yläasteen tekstiilityön luokka
Aika: Kevätlukukaudella
Kurssimaksu: 15 e
- Kurssilla tutustutaan kestoivaippailuun ja valmistetaan helppo kestoivaippa. Ympäristötään huolissaan olevat vanhemmat haluavat tehdä jotain näkyvää ja haluavat pienentää jatkuvasti kasvavia jätteen määrää. Kestovaipat säästävät sekä luontoa, että euroja. Toisen lapsen vaipeista maksat vain pesut.

KESÄKORUT (20h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu tekstiilityön luokka
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 30 e
- Valmistamme koruja erilaisista metallilangoista ja helmistä. Käytettävillä tekniikoilla ja välineillä on helppo jatkaa korunvalmistusta myös kurssin jälkeen. Materiaaleja voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456595.

KUDONTA

Aloitustieto: Ke 19.9 klo 18.00
myös aloittelijat mukaan
Opettaja: Virpi Kunnari
Paikka: Liinaharju kerhuhuone
Aika: 3.10 Ke 18.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e

KÄSITYÖKOULU

Opettaja: Pirjo Santala
Paikka: Kirkonkylän koulu tekstiilityön luokka
Aika: Aika ilmoitetaan oppilaille erikseen
Kurssimaksu: 20 e
- Taiteen perusopetukseen kuuluva käsityökoulu antaa lakisäätöistä hyväksytyyn opetussuunnitelman mukaista taiteen perusopetusta. Koulutus kestää vähintään kolme vuotta ja siitä saa lisäpisteitä opiskelijan hakeutuessa jatkokoulutukseen. Opetukseen sisältyy teoriaopetusta ja tehtäviä suunnittelusta viimeistelyyn. Opetus tapahtuu koulupäivän jälkeen. Materiaalikustannukset oppilait maksavat itse. Lisätiedot ja ilmoittautumiset Pirjo Santala p. 040 8352057. Koulun otetaan uusia oppilaita. Ilmoittautumiset 31.8 mennessä Pirjo Santalalle. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

MAALAAMINEN VÄRJÄTYILLÄ

TILKUIILLA (20h)
Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu tekstiilityön luokka
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 30 e

- Tutustumme tilkkujen värjäykseen ja valmistamme pieniä tilkkumaalauksia. Kurssi sopii vasta-alkajalle ja jo tilkkuihin harrastaneelle. Varaa mukaan lasipurkkeja (0,5-1,5l), puuvilla ja/tai pellavakangaita sekä kokeilunhaluinen mieli. Väriaineita voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 040 456595.

METALLILANKAISET AMPPELIT, ISTUTUSKEHIKOT JA RUUKUNSUOJAT (20h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu kuvataideluokka
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 30 e
- Kurssilla valmistetaan metallilankaisia kukka-amppeleita, istutus- ja kasvukehikoita sekä ruukunsuojia sisälle, puutarhaan ja parvekkeelle. Mukaan nahkaiset, käteen istuvat työvälineet, sivuleikkurit ja erilaisia pihtejä. Materiaalia voit ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456595.

METALLILANKAPUNONTA (20h)

Opettaja: Pirjo Tolonen
Paikka: Sallatunturin koulu

kuvataideluokka

Aika: Pe-Su 2.-4.11
Pe 18.00-21.15
La 9.00-16.00
Su 9.00-16.00

Kurssimaksu: 30 e

- Tutustutaan metallilankapunonnan perusteisiin ja valmistetaan erilaisia kodin käyttö-esineitä; naulakoita, telineitä, koreja, kynttilänjaljoja ym. Mukaan nahkaiset, käteen istuvat työkäsineet, sivuleikkurit ja erilaisia pihtejä. Materiaalia voi ostaa opettajalta. Lisätietoja Pirjo Tolonen p. 0400 456 595.

METALLITYÖ

Opettaja: Hannu Korhonen
Paikka: Sallatunturin koulu teknisen työn luokka
Aika: 1.10 Ma 18.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e

NAHKA -JA TURKISTYÖT (24h)

Aloitustieto: Ke 24.10 klo 18.00
Opettaja: Inkeri Jokela
Paikka: Sallatunturin koulu luokka P233
Aika: Ilmoitetaan infotilaisuudessa
Kurssimaksu: 25 e
- Aiheena anorakin valmistus.

- Kurssimaksut suoritetaan opettajalle ensimmäisellä osallistuskerralla.

PUUTYÖ / ELÄKÄISET

Opettaja: Hannu Korhonen
Paikka: Sallatunturin koulu teknisen työn luokka
Aika: 3.10 Ke 16.00-18.30
Kurssimaksu: 25 e

PUUTYÖ / NAISET

Opettaja: Tarmo Laine
Paikka: Sallatunturin koulu teknisen työn luokka
Aika: 2.10 Ti 18.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e

PUUTYÖ

Opettaja: Tarmo Laine
Paikka: Sallatunturin koulu teknisen työn luokka
Aika: 4.10 To 18.00-20.30
Kurssimaksu: 25 e

ROTTINGIN KUDONTAKURSSI (8 hlö)

Opettaja: Lasse Nilivaara
Paikka: Lomakoti
Aika: 12.10 Pe 17.00-21.00
13.10 La 10.00-18.00
14.10 Su 10.00-18.00

Kurssimaksu: 30 e

- Kurssi sopii vasta alkajille ja ennen rottinkia kutoneille. Rottinki on luonnonmateriaali jota kudotaan helpoiten kun sitä liotetaan vedessä tietyn ajan. Toteutamme kurssin viikonloppukursseina 2 syksyllä ja 3-4 keväällä. Materiaalia on saatavana opettajalta ja materiaalimaksu suoritetaan opettajalle suoraan. Sitovat ilmoittautumiset 2.10 mennessä opiston toimistoon.

TILKKUTYÖ JA OMPELU

Opettaja: Pirjo Santala
Paikka: Sallatunturin koulu tekstiilityön luokka
Aika: 3.10 Ke 15.30-19.15

Kurssimaksu: 25 e

- Kurssilla perehdyimme kaikkeen ompeluun liittyvään, korjauksista juhlapukuihin. Usio-käyttöön sopivat materiaalit: vanhat verhot, lakana, paidat, mekot jne. käyvät tilkkutöihin. Tutustumme tilkkutyövälineisiin, - materiaaleihin ja työtapoihin. Valmistamme tilkkutyötavoin peitteitä, tyynejä, liinoja, kasseja ym.

KOTALA

TEKSTIILITYÖ / KUDONTA

Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Kotalan koulu
Aika: 5.10 Pe 13.45-16.15
Kurssimaksu: 25 e

- Kurssilla tutustumme tilkkutyövälineisiin, - materiaaleihin ja työtapoihin. Valmistamme tilkkutyötavoin peitteitä, tyynejä, liinoja, kasseja ym.

KURSU

KÄSITYÖT

Aloitustieto: Ke 26.9 klo 18.00-
Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Kursun koulu
Aika: La 11.00-15.00
Kurssimaksu: 25 e

NARUSKA

TEKSTIILITYÖ/KUDONTA

Opettaja: Pirjo Santala

Paikka: Naruskan retkeilymaja
Aika: Viikonloppuisin tarkempi ajan-kohta ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 25 e

NOITARUMPUKURSSI

Opettaja: Reijo Saastamoinen
Paikka: Naruskan retkeilymaja
Aika: Kesäkuun toinen viikonloppu tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 25 e
- Kurssilla värjäämme poronahkaa pajuparkeilla. Valmistamme noitarummun kehikon höyrytetystä haapalaudasta, johon pingotamme värjätyn nahan. Viikon kuivumisen jälkeen maalaamme rumpuun jokaisen henkilökohtaiset taikamerkit ja valmistamme lyömävälineen eli vasaran.

SAIJA

TEKSTIILITYÖ / KUDONTA

Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Saijan koulu
Aika: 5.10 Pe 11.00 -13.30
Kurssimaksu: 25 e

- Kurssilla tutustumme tilkkutyövälineisiin, - materiaaleihin ja työtapoihin. Valmistamme tilkkutyötavoin peitteitä, tyynejä, liinoja, kasseja ym.

SÄRKELÄ

HARMONIKAN RAKENTAMINEN

Opettaja: Aaro Luukinen
Paikka: Luukinen
Aika: 6.10 La 11.00-15.00
Kurssimaksu: 25 e

VALLOVAARA

KÄSITYÖT

Aloitustieto: To 27.9 klo 19.00-
Opettaja: Pirjo Santala, Virpi Kunnari, Tarja Karkkola
Paikka: Vallovaaran koulu
Aika: La 11.00-15.00
Kurssimaksu: 25 e

MUSIIKKI

AHVENSELKÄ

HARMONIKANSOITTO / PIANO

Opettaja: Pirjo Aho
Paikka: Matti ja Pirjo Ahon kodissa
Aika: 7.10 Su 17.00-18.30
Kurssimaksu: 25 e

HAUTAJÄRVI

KARAOKE LAULANTAA (10hlö)

Opettaja: Tauno Luukinen
Paikka: Hautajärven koulu
Aika: 2.10 Ti 19.00-21.15 Kurssimaksu: 20 e
- Ennakoilmoittautumiset 28.9. mennessä opiston toimistoon. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

KITARANSOITTO

Opettaja: Ari Saarto
Paikka: Hautajärven koulu
Aika: 4.10 To 18.00-20.00
Kurssimaksu: 25 e
Ennakoilmoittautumiset 28.9 mennessä opiston toimistoon. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

KELLOSELKÄ

HARMONIKKA / PIANO

Opettaja: Mauno Tolonen
Paikka: Kellošelän koulu
Aika: 5.10 Pe 13.30-14.45
Kurssimaksu: 25 e

KIRKONKYLÄ

HARMONIKKAORKESTERI

Opettaja: Veijo Kivelä
Paikka: Kotiseututalo
Aika: 6.10 La 12.00-14.00
Kurssimaksu: 25 e

HARMONIKKA/PIANO

Opettaja: Mauno Tolonen
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 1.10 Ma 17.00-18.30
Kurssimaksu: 25 e

KANTRIMUSIIKIN LIVE-BÄNDI

Opettaja: Armin Seebas
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 8.10 Ma 18.00-21.00 kokoontuu joka toinen viikko
Kurssimaksu: 25 e
- Bändin tarkoituksena on säestää kantritantsiryhmiä. Materiaalimaksu erikseen.

MUSIIKKIKERHO (5-6 hlö)

(lyömäsoittimet, bassokitara, syntikka, kla-

rinetti)
Opettaja: Olli Vermas
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 1.10 Ma 16.00-17.30
Kurssimaksu: 25 e

TAITEEN PERUSOPETUKSEN SOITINKOULU
Opettaja: Olli Vermas
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 3.10 Ke 14.30-16.00
Kurssimaksu: 20 e

- Musiikin perusopetus on tarkoitettu 7-16 vuotiaille oppilaille, jotka haluavat opiskel-la musiikkia tavoitteellisesti musiikkikoulun peruskurs sien vaatimusten (tasot 1-3) mukaisesti. Opetus antaa valmiudet kurssitut-kintojen suorittamiseen. Tutkintojen suoritta-minen ei kuitenkaan ole pakollista. Opetusta annetaan pianonsoitossa tai klarinetinsoitos-sa yksilöopetuksena n. 30 min. viikossa/op-pilas. Lisäksi opiskelijoiden on osallistuttava musiikin teorian ja säveltapailun opetukseen joko musiikin perusopetuksen yhteydessä tai esimerkiksi musiikkikoulussa. Opiskelijalla on oltava käytössään opiskeltava soitin (piano tai klarinetti). Kurssille mahtuu vielä muutamia opiskelijoita. Uusien opiskelijoiden tunnit sovi-taan erikseen.

PUHALLINORKESTERI (5 hlö)
Opettaja: Olli Vermas
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 1.10 Ma 18.00-19.30
kokoontuu joka toinen viikko ja/tai viikoittain vain esiintymisiin valmistautuen.
Kurssimaksu: 25 e

PIANONSOITTO 1-3 (5-6 hlö)
Opettaja: Olli Vermas
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 3.10 Ke 16.15-17.45Kurssimak-su: 25 e

SEKAKUOROLAULU
Opettaja: Olli Vermas/Taina Hiltunen
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 3.10 Ke 18.30-20.00
Kurssimaksu: 25 e

KITARANSOITTO
Opettaja: Ari Saarto
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: 2.10 Ti 17.00-18.30Kurssimak-su: 25 e
Ennakoilmoittautumiset 28.9 mennessä opiston toimistoon. (Ilmoitettu kuntatiedot-teessa)

KURSU

KARAOKE LAULANTAA (10hlö)
Opettaja: Tauno Luukinen
Paikka: Kursun koulu
Aika: 4.10 To 19.00-21.15
Kurssimaksu: 20 e

- Ennakoilmoittautumiset 28.9 mennessä opiston toimistoon.(Ilmoitettu kuntatiedot-teessa)

NÄYTTÄMÖTAITEET

KIRKONKYLÄ

OMAN NÄYTELMÄN PAJA
Opettaja: Pirjo Maunu
Paikka: Sallatunturin koulu lukion kirjastoluokka
Aika: 2.11 Pe 18.00-
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssin tavoitteena on tehdä oma pienois-näytelmä. Lisätietoja p. 045 1367848

KOTITALOUS

KIRKONKYLÄ

ERITYISRYHMÄN KOKKIKURSSI
Opettaja: Oili Hourula
Paikka: Sallatunturin koulu opetuskeittiö
Aika: 3.10 Ke 16.00-20.00
Kurssimaksu: 15 e

JUHLA -JA TAPATIEOKURSSI (6 opetuskertaa)
Opettaja: Marja Myllykangas
Paikka: Sallatunturin koulu opetuskeittiö
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 25 e
Vastaa lukion kurssia

KANSAINVÄLINEN RUOKAKULTTUURI
Aloitusinfo: Ke 5.9 klo 15.30 (6 opetuskertaa)

Opettaja: Marja Myllykangas
Paikka: Sallatunturin koulu opetuskeittiö
Aika: Ke 15.30-5.9

Kurssimaksu: 25 e
Vastaa lukion kurssia (Ilmoitettu kuntatiedot-teessa)

KALAKUKON JA VOILEIPÄKAKUN VALMISTUSKURSSI
Opettaja: Kari Santala
Paikka: Sallatunturin koulu opetuskeittiö
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 20 e
- Valmistamme kala/liha tai lanttukukkoja sekä voileipäkakkuja lihasta/kalasta.

KOKKIKURSSI ”HARMAAT JA PANTTERIT”

Opettaja: Susanna Jussila
Paikka: Sallatunturin koulu opetuskeittiö

Aika: Ti 18.00-20.302.10
Kurssimaksu: 25 e
- Ruoanlaitosta ja leivonnasta kiinnostuneille miehille! Valmistetaan ruokaa ja leivonnaisia vaihtuvien teemojen mukaan.

MIES KOKKAA JA KUNTOILEE
Opettaja: Susanna Jussila, Irene Schroderus
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 25 e
- Kunnossa kaiken ikää -ohjelman SuomiMies seikkailee -kampanjan tavoitteena on innos-taa liikuntaa harrastamattomat työikäiset mie-het liikkeelle. Kokonaisuuteen liittyvät Suomi-Mies seikkailee -rekkakiertue, SuomiMiehen kunto-opas sekä eri puolilla Suomea järjes-tettävät SuomiMies seikkailee - ja SuomiMies kuntoilee ja kokkaa -kurssit. Lisätietoja Suomi-Mies kampanjasta sivuilta: www.suomimies.fi. Yhteistyössä ovat mukana KTOL,FINFOOD ja KKI.

TIETOTEKNIikka

HAUTAJÄRVI

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Hautajärven kylätupa (10 hlö)
Opettaja: Tarja Alaste
Paikka: Hautajärven koulu
Aika: 2.10 Ti 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

KELLOSELKÄ
TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Kelloselän kylätupa (10 hlö)
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Kelloselän koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 25 e

- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

KEMINNIEMI

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Keminniemen kylätupa (10 hlö)
- toteutetaan mikäli käyttötarvetta vastaava tila löytyy.
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

KIRKONKYLÄ

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Kirkonkylän kylätupa (10 hlö)
Opettaja: Martti Niskala
Paikka: Sallatunturin koulu ATK-luokka 313
Aika: 4.10 To 15.00-17.00
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

TIETOTEKNIIKAN 0-TASO HITAASTI ETENEVÄT
Opettaja: Jari Konttaniemi
Paikka: Sallatunturin koulu ATK-luokka 313
Aika: 2.10 Ti 17.30-19.00
Kurssimaksu: 25 e

TIETOTEKNIikkaA EDISTYNEILLE

Opettaja: Päivi Roininen
Paikka: Sallatunturin koulu ATK-luokka 313
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 25 e
- Laajemmin taulukkolaskentaa ja tekstinkä-sittelyä.

DIGIKAMERAN KÄYTTÖ JA KUVANKÄSITTELY JA VALOKUVIEN SIIRTÄMINEN TIETOKONEELLE (n. 15h)
Opettaja: Päivi Roininen
Paikka: Sallatunturin koulu ATK-luokka 313

Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 20 e
- Kun tulet kurssille ota valmiiksi kuvia, joita

voit käyttää kurssin aikana ja ehdottomasti oma kamera mukaan.

KOTALA

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Kotalan kylätupa (10 hlö)
- toteutetaan mikäli käyttötarvetta vastaava tila löytyy.
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

KURSU

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Kursun kylätupa (10 hlö)
Opettaja: Martti Niskala
Paikka: Kursun koulu
Aika: Ma 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

SAIJA

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Saijan kylätupa (10 hlö)
- toteutetaan mikäli käyttötarvetta vastaava tila löytyy.
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

SALMIVAARA

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Salmivaaran kylätupa (10 hlö)
- toteutetaan mikäli käyttötarvetta vastaava tila löytyy.
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

NARUSKA

TIETOTEKNIikkaA LEPOISASTI
Naruskan kylätupa (10hlö)
Opettaja: Pekka Moilanen
Paikka: Ilmoitetaan myöhemmin
Aika: 3.10 Ke 18.00-
Kurssimaksu: 25 e
- Kurssilla perehdytään tietokoneen käyttö-mahdollisuuksiin ja tallennetaan paikallishis-toriaa esim. vanhoja valokuvia ja tarinoita.
- Omakotiliitto maksaa ATK-taitojen ohjaajak-si alkaville kurssimaksun. Lisätietoja Ulla Lah-denmäki 045 77310954. Yhteistyössä muka-na Suomen Omakotiliitto ry.

TERVEYS JA LIIKUNTA

AHVENSELKÄ

KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Keminniemen koulu
Aika: Ti 19.30-20.15 2.10
Kurssimaksu: 25 e

HAUTAJÄRVI

KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Hautajärven koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 25 e

KELLOSELKÄ

KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Kelloselän koulu
Aika: 3.10 Ke 19.30-20.15
Kurssimaksu: 25 e

KIRKONKYLÄ

AIKUISTEN DANCE
Opettaja: Hot Cakes
Paikka: Sallatunturin koulu peilisali
Aika: 20.8 Ma 18.30-
Kurssimaksu: 40 e syyslukukaudelta
- Sitovat ilmoittautumiset 17.8 mennessä. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

ENSIAPUKURSSI I
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 20 e

ENSIAPUKURSSI II
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin
Kurssimaksu: 20 e

ENSIAPUKURSSIN PÄIVITYS
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: Ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 20 e
ERITYISRYHMIEN LIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Sallatunturin koulu sali
Aika: 5.10 Pe 9.45-10.30
Kurssimaksu: 20 e

ITÄMAINEN TANSSI (N. 13 H)
Opettaja: Annikki Suopajärvi
Paikka: Sallatunturin koulu peilisali
Aika: La-Su 1.-2.9 alkaen klo 10.00
Kurssimaksu: 30 e
Sitovat ilmoittautumiset 29.8 mennessä. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

HIP-HOP JA DISCOTANSSI 5-11 ja 12v-
Opettaja: Hot Cakes
Paikka: Sallatunturin koulu peilisali
Aika: 20.8 Ma 16.30-
Kurssimaksu: 30 e syyslukukaudelta
- Sitovat ilmoittautumiset 17.8 mennessä. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

HIP-HOP JA DISCOTANSSI 12v-
Opettaja: Hot Cakes
Paikka: Sallatunturin koulu peilisali
Aika: 20.8 Ma 17.30-
Kurssimaksu: 30 e syyslukukaudelta
- Sitovat ilmoittautumiset 17.8 mennessä. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

JOOGAN ALKEISKURSSI
Opettaja: Ulla Helve
Paikka: Sallatunturin koulu peilisali
Aika: 5.10 Pe 17.00-19.00
La 9.30- 6.10

Kurssimaksu: 30 e
- Kurssi jatkuu kokoontuen kerran viikossa kerhossa sovittuna päivänä. Opettajan ohja-usta noin kaksi kertaa kuukaudessa. Kaikki joogasta kiinnostuneet uudet ja vanhat har-rastajat tulkaa mukaan. Sitovat ilmoittautumi-set 13.9 mennessä opiston toimistoon. (Ilmoi-tettu kuntatiedotteessa)

KANTRITANSSI
Opettaja: Virpi Hänninen, Susanna Jussila
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: Kokoontuu kerran kuukaudessa: 13.10 La 12.00-15.00
17.11 La 12.00-15.00
8.12 La 12.00-15.00

Kurssimaksu: 25 e
- Tanssin riemua ilman paria. Menevää musiikkia ja mukavaa yhdessäoloa.

KANTRITANSSIN JATKOKURSSI
Opettaja: Jari Pohtila
Paikka: Kirkonkylän koulu
Aika: 14.10 Su 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e

MARATONKOULU
Opettaja: Sari Hilli
Paikka: Sallatunturin koulu
Aika: 4.10 To 18.00-
Kurssimaksu: 25 e

- Sopii henkilöille, jotka aloittavat juoksuli-i-kunnan tai ovat jo harrastaneet sitä. Kurssi voi olla myös pohjustusta puoli/koko maratoniin. Ennakoilmoittautumiset 13.9 mennessä opis-ton toimistoon. (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

MIESTEN KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Sallatunturin koulu sali
Aika: 4.10 To 15.00-15.45
Kurssimaksu: 25 e

NAISTEN KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Irene Schroderus
Paikka: Sallatunturin koulu sali
Aika: 4.10 To 18.00-19.00
Kurssimaksu: 25 e

PIENI PÄÄTÖS PÄIVÄSSÄ (14 hlö)
10 osallistumiskertaa
Opettaja: Arja Pöyliö, Tuija Laurila
Paikka: Sallatunturin koulu suuropetustila
Aika: 26.9 Ke 18.00-19.30
Kurssimaksu: 25 e
- Elämäntapojen muutos etenkin painonhal-linnassa ei ole helppoa. Jos olet alle 65-vuoti-as ja painoindeksisi (BMI) on yli 30 tule opet-telemaan painonhallinnan aakkosia. Kurssi perustuu Sydänliiton Pieni Päätös Päivässä ohjelmaan.

- Ennakoilmoittautumiset 14.9 mennessä terveydenhoitajille seuraavasti: Arja Pöyliö to 8.00-11.00 tai pe 10.00-12.00 p. 0400 158569
Tuija Laurila ma 8.00-16.00 tai to 12.00-13.00 0400 158563 (Ilmoitettu kuntatiedotteessa)

SENIORIJUMPPA
Opettaja: Irene Schroderus
Paikka: Hopeaharju
Aika: 1.10 Ma 10.00-11.00
Kurssimaksu: 25 e

SENIORITANSSI
Opettaja: Tuula Klocke
Paikka: Kansantalo
Aika: 3.10 Ma 12.00-13.30
Kurssimaksu: 25 e

KOTALA

KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Kotalan koulu
Aika: 1.10 Ma 18.00-18.45
Kurssimaksu: 25 e

KURSU
KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Kursun koulu
Aika: 2.10 Ti 18.00-18.45
Kurssimaksu: 25 e

SAIJA
KUNTOLIIKUNTA
Opettaja: Liisa Honkavaara
Paikka: Saijan koulu
Aika: 15.1 Ma 19.15-20.00

MUUT KURSSIT JA KOULUTUKSET
KIRKONKYLÄ
JÄRJESTYSMIESKURSSI
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Ilmoitetaan myöhemmin
Aika: Syyslukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 35 e

LIIKUNTA JA LIIKKUMISKYVYN YLLÄPITÄMINEN
Luennoitsijana: Liisa Honkavaara
Paikka: Sallatunturin koulu sali
Aika: Tammikuussa tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: Ilmainen

METSÄSTÄJÄTUTKINTOON VALMENTAVA KURSSI
Opettaja: Ilmoitetaan myöhemmin
Paikka: Ilmoitetaan myöhemmin
Aika: Toukokuu
Kurssimaksu: 20 e

RETKEILY JA LUONNOSSA LIIKKUMINEN
Opettaja: Tuure Vartiainen
Paikka: Ilmoitetaan myöhemmin
Aika: Kevätlukukaudella tarkempi aika ilmoitetaan myöhemmin

Kurssimaksu: 20 e
- Perehdytään vaelluksessa tarvittaviin välinei-siin, vaatetukseen ja ravintoon. Kurssin päät-teeksi tehdään retki luontoon.

AVOIN YLIOPISTO-OPINNOT

KANSALAIsoPISTO
KIRKONKYLÄ
AIVOJUMPALLA VIREYTTÄ JA LAATUA VANHUSTEN SEKÄ KUNTOUTUJIEN ELÄMÄÄN

Kohderyhmä: Vanhusten ja kuntoutettavien kanssa työ-s-kentelevät. Soveltuu myös vanhuksille ja kun-toutujille itselleen.
Sisältö: Aivojumpassa on kyse yksinkertaisista liik-keistä, jotka lisäävät aivojen ja kehon toimin-takykyä ja säilyttävät sitä mahdollisimman pitkään. Liikket soveltuvat työvälineeksi van-husten ja erilaisten kuntoutujien kanssa työ-s-kenteleville sekä välineeksi vanhuksille ja kun-toutujille itselleen. Työntekijänä saat myös itse liikkeistä puhtia ja jaksamista työhön.
Aika: suunniteltu kevätlukukaudelle
Ikääntyvien yliopiston luennot:

NAISTEN TYÖSTÄ NAISTEN TEKSTIILITAITEEKSI
Ke 17.10.2007 klo 14.00-16.00

ELÄKEIKÄINEN VAIKUTTAJANA JA KUNTALAIOSALLISTUJANA
Ke 21.11.2007 klo 14.00-16.00

VÄINÖ LINNA - KANSAKUNNAN OMATUNTO
Ke 5.12.2007 klo 14.00-16.00
- Luennot on suunniteltu pidettäväksi kun-nanvirastolla ja ennako-ilmoittautumiset tulee tehdä noin viikkoa ennen luennon alka-mista Nina Sipilä p. 5596035.

KASVATUSTIETEEN AINEOPINNOT
60 op Tutor: Teija Varrio-Majava
- Syksyllä 2005 alkanut koulutus jatkuu.

SISUSTUSSUUNNITTELU
Aika: suunniteltu kevätlukukaudelle

MATKAILUALAN KANDIDAATTITUTKINTO
jatkoa keväällä 2006 alkaneeseen koulutuk-seen, aikataulu löytyy osoitteesta www.ulapländ.fi/almat

Kuntosalitreeniä kaiken ikäisille

Sallassa harrastetaan kuntosalilla käyntiä iästä riippumatta. Ja Sallan Liikuntakeskus antaa harrastukselle hyvät puitteet. Perjantaina 28.09.2007 haastattelin erästä seniori porukkaa, joka innokkaasti harrastaa kuntosalilla käyntiä viikoittain. Harjoittelun lomassa kyselin muutaman kysymyksen, johon seniorit mielellään vastasivat.

Kuvassa innokas seniori kuntosaliryhmä. Vasemmalta Tilma Siivola, Kaarina Hautajärvi, Sirkka-Liisa Lassila, Leena Peura, Aune Hyttinen, Marja Ojala, Aino Kujala, Ilpo Vuonnala ja Elsa Rantonen.

Kysymykset:

1. Kauanko olet harrastanut kuntosalilla käyntiä?
2. Mistä sait kipinän tähän harrastukseen?
3. Mitä vaikutuksia olet huomannut?
4. Harrastatko muuta liikuntaa? Mitä?
5. Montako kertaa viikossa harrastat liikuntaa?
6. Harrastatko mieluummin liikuntaa yksin vai porukassa?

7. Harrastatko mieluummin ulko- vai sisäliikuntaa?
8. Mikä laitteista on "inhottavon"?
9. Mikä laitteista on "mukavin"?
10. Kaipaatko jotain laitetta lisää?
11. Käytkö mieluummin ohjatussa "jumpassa" vai puurratko yksin?
12. Onko haaveissasi kokeilla vielä jotain uutta liikuntamuotoa?

Marja:

1. Kuudes vuosi menossa.
2. Omat työt innostivat harrastukseen mukaan.
3. Yleinen lihaskunto on parantunut huomattavasti ja nivelet ovat "vetreytyneet".
4. Harrastan. Senioritanssia, käyn erilaisissa jumpissa, sauvakävelyä ja pilatesta.
5. Jossain muodossa joka päivää.
6. Sekä että.
7. Talvella sisäliikuntaa ja kesällä ulkoliikuntaa.
8. Smith-laite, koska se on niin raskas.
9. Ei ole mitään erityistä suosikkia, kaikki ovat hyviä laitteita.
10. En oikeastaan, kaikki tarvittava löytyy.
11. Ohjatussa.
12. En nyt tähän hoksi mitään, pilates on minulle aika uusi harrastus.

Elsa:

1. Neljäs vuosi menossa.
2. Eläkeläiskerhon kautta tulin mukaan.
3. Yleensäkin kunto on noussut.
4. Harrastan. Lenkkeilyä, käyn erilaisissa jumpissa ja talvella hiihdän.
5. Päivittäin.
6. Sekä että.
7. Sekä että.
8. Ei oikeastaan mikään ole "inhottava".
9. Pidän paljon soutuliikkeestä ja jalkojen lähentäjä- ja loitontajaliikkeestä.
10. Ehkä joku uusi laite olisi kiva, mutta en osaa nyt nimetä mitään.
11. Ohjatussa.
12. Haaveena olisi kokeilla pujottelua.

Ilpo:

1. Varmaan on jo kahdestoista vuosi menossa.
2. Selkä oireili, oli pakko ruveta tekemään asialle jotain.
3. Selkä on huomattavasti paremmassa kunnossa ja yleensäkin lihaskunto on parantunut.
4. Harrastan. Kävelyä ja kalastusta.
5. Päivittäin ja joskus useamman kerran päivässä.
6. Porukassa ehdottomasti.
7. Sisäliikuntaa.
8. Ei oikeastaan mikään.
9. Kaikki ovat hyviä laitteita.
10. En osaa sanoa.
11. Ohjatussa.
12. Nämä olemassa olevat harrastukset tuntuu nyt riittävän.

Sirkka-Liisa:

1. Noin neljä vuotta.
2. Olen harrastanut liikkumista koko ikäni, joten se on ikään kuin verissä sekä oman terveyden huolehtiminen on tärkeää.
3. Voimaa on tullut enemmän varsinkin käsiin sekä selkään on pysynyt hyvässä kunnossa.
4. Harrastan. Lenkkeilyä ja käyn erilaisissa jumpissa.
5. Päivittäin.
6. Porukassa on hyvä harrastaa.
7. Sisäliikuntaa.
8. Ei ole "inhottavaa" laitetta.
9. Jalkojen lähentäjä- ja loitontajaliikkeet ovat hyvät sekä soutu.
10. En kaipaa.
11. Ohjatussa.
12. Haaveena olisi mennä kokeilemaan bodyshapea.

Kuvat ja juttu: Irene Schroderus

Aloittelijoiden Spinning-tunti Sallan liikuntakeskuksessa

Olin kuullut spinningistä ja tiesin sen olevan tunti sisäpyöräilyä ohjaajan kannustamana, mutta kynnyksellä lähtemään oli kova. Varsinkin sen jälkeen kun olin kuullut, kuinka kauhea hiki tunnilla tulee ja ettei ilman juomapulloa pärjää. Ja vielä se, että jo ensimmäiset 10 minuuttia poljettua, reidet on jo ihan maitohapolla ja huutaa "hallelujah"!

Kaikki lähti siitä kun tapasin ystäväni kävelylenkillä ja huomasi hänen solakoituneen. Hän kertoi alkaneensa harrastaa spinningiä aloittelijoiden ryhmässä. Hän kehui, kuinka hän jaksaa tunnilla jo huomattavasti paremmin ja reidetkin on kiinteytyneet ja aina on tunnin jälkeen ihan voittaja-olo. Kieltämättä hän näyttikin upealta, mutta enhän minä sitä hänelle ääneen sanonut.

Hän kehotti minua lähtemään mukaan tunnille ensi kerralla,

mutta kieltäydyin vetoamalla siihen ettei minulla ole oikeanlaisia kenkiä. Hän totesi sen olevan teko-syy, sillä voisin aluksi vaikka vuokrata kovapohjaiset sisäpölkengät liikuntakeskuksesta.

Niinhan se keskiviikko-ilta koitti, ja nähdessäni muut spinningitunnille osallistujat, olin ihmeissäni. Siellähän oli monta tuttua ihmistä, nuoria ja keski-ikäisiä, isokokoisia ja laiheiliinejä. En tiedä, miksi olin niin ennakkoluuloinen, että ajattelin kävijöiden olevan jotain himoikkujia viimeisen päälle sporttisissa merkkivaatteissaan.

Ohjaajan kanssa säädettiin pyörä minulle sopivaksi ja huomasi, että ratas jää pyörimään itsekseen, toisin kuin kuntopyörässä. Ajoasento on miellyttävämpi kuin kuntopyörässä. Ohjaaja opasti oikean ajoasennon ja tekniikan ja kävi läpi tunti-rakenteen, joten tiesin mitä tu-

leman pitää ja alkoi jännittää. Tunti pyöräillä on pitkä aika ja ensimmäiset kaksi kappaletta olin jo ihan maitohapolla, vaikka niiden piti olla vasta lämmitelyä. Eli taisin aloittaa liian raskasti, vaikka ohjaaja painotti meitä polkemaan tunnilla oman kunnan ja jaksamisen mukaan sekä keskittymään täysin omaan suoritukseen. Mutta tietysti seurasin, kuinka ystäväni käsi kävi vastuksella kiivaaseen tahtiin.

Ensimmäinen ylämäki ja aloitimme raskaan nousun seisaallaan polkien, peppu pari senttiä penkin päältä. Vaikka ohjaaja hoki, että näin saadaan pyöreä peppu ja takareidet työskentelee voimakkaasti, teki mieleni sanoa että olen täysin tyytyväinen omaan pannukakkuuni!

Mutta koska ystäväni jaksosi loppuun asti, niin piti hän se sinnillä väantää itsekkin. Ja miten ihanaa että ohjaaja huoma-

si ja kehui ääneen, kuinka ensikertalaisena jaksoin polkea koko kappaleen loppuun asti ylhäällä. Sen jälkeen olinkin tunnilla kuin naantalin aurinko ja sain kummasti lisäenergiaa.

Olimme tunnin puolivälissä ja oli spurttien aika, eli päästelimme pyöristä niin lujaa kuin niillä pääsi. Ohjaaja huusi vaan tempoa lisää ja naapurin jalat vilisi silmissäni todella huimaa vauhtia ja nostin itsekin tempoa, kunnes suontani alkoi vetämään ihan mojavasti ja jouduin keskeyttämään. Ohjaaja totesi suonenvetojen johtuvan joko nestehukasta tai magnesiumin puutteesta.

Tunnin aikana poljettiin vaihdellen polkemisytyymiä ja ajoasentoja, poljettiin istuen tai seisten, eri vastuksilla ja nopeuksilla ala- tai ylämäkeen. Vastusta säätämällä voi vetää tosi kovan tai vaihtoehtoisesti pa-

luttavan, leppoisamman harjoituksen.

Kaikki on itsestä kiinni, tietysti ohjaaja tuo tunnille oman lisänsä ja tunnelman.

Tunti lähestyi loppuaan ja totesin ettei puolenlitran vesipulloni riittänyt ja pyyhe oli tarpeen! Tukkanani oli läpimärkä, endorfiinimyrsky suorastaan jyläsi minussa ja koin suurta energisyyden tunnetta ja iloa! Olin löytänyt lajini, tunsin itseni voittajaksi, enkä itseäni lainkaan väsyneeksi vaan se piristi mieltäni kummasti. Venyttelyjen jälkeen, annoimme aplodit ohjaajalle ja vetäydyimme pukuhuoneeseen jakamaan tuntemuksia tunnista. Totesin, kuinka paljon kivempaa on liikkua ryhmässä ja sain tunniksi ihan muuta ajattelutavaa. Sekä tieto siitä, että spinning-harjoittelu polttaa rasvaa, vaikuttaa sydän- ja verenkiertoelimistöön, hapenottookyky para-

nee, reisi, pohje-, ja pakaralihakset sekä selkä- ja vatsalihakset voimistuvat. Olin täysin myyty tälle lajille!

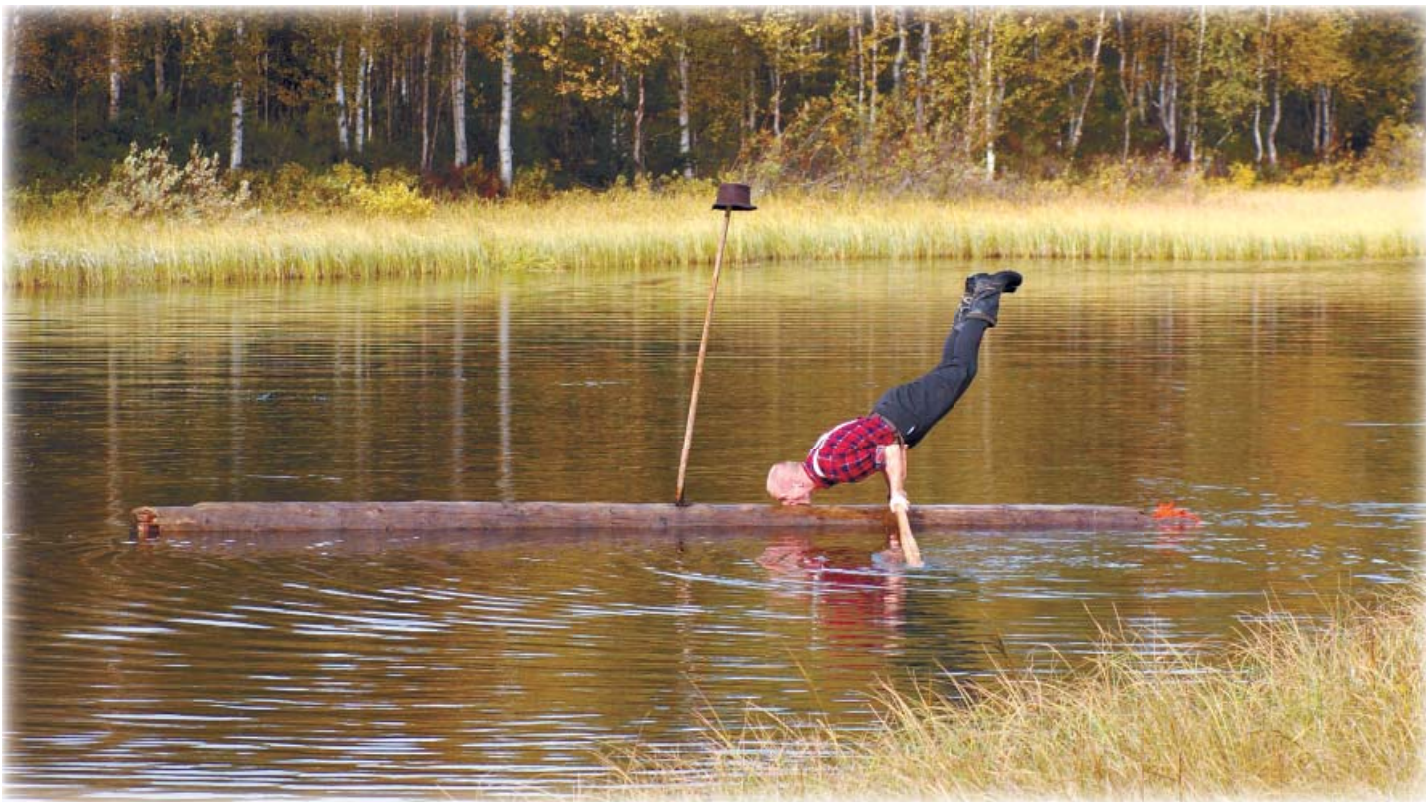
Nimimerkki "naapuri"

Keskiviikkoisin
klo 18.30-19.30
aloittelijoiden
spinning -tunti.

Maanantaisin
ja perjantaisin
spinning -tunnit
klo 18.00-19.00

Varaathan
paikkasi tunneille
p. 016-837 726

Suurten savottojen Salla

Julkusen Juhan tukkiesitys, josta koululaiset pitivät.

Museoalan kehittäminen Sallan ja Kantalahden alueilla – hanke on viime aikoina esitelty Sallan metsähistoriaa. Kirjastossa oli elo-syyskuussa esillä Työväen Arkiston kokoama ”Villi Pohjola - Puuta, työtä ja työväenliikkeen alkuvaiheita Pohjois-Suomessa” -näyttely.

Euroopan rakennusperintöpäiviin liittyen järjestettiin yhteistyössä kulttuuri- ja koulutoimien kanssa toimintapäivä Suoltijoen savottakartanolla. Tieteen metsähistoriaa esitellään myös tulevan museon perusnäyttelyssä.

Puutavaralla ja metsien hakkuilla on ollut suuri merkitys Sallan kehityksen kannalta. Puu on tuonut Sallaan monenlaisia: vaurautta metsän omistajille, työtä monille muille ja työntekijöitä ympäri Suomea.

Sallan metsämiesten ja -naisen tarina on monimuotoinen ja värikäs, kuten Sallan historia yleensäkin. Varsinkin 1920- ja 30-luvuilla puuta kaadettiin valtavasti. Aluksi tukit kuljetettiin hevosilla ja uittaen, mutta 1930-luvulla tulivat autosavotat.

Kuorma-autokuljetukset mahdollistivat ennennäkemättömän suuret hakkuumäärät, ja työntekijöitäkin tarvittiin enemmän kuin koskaan aiemmin. Isoseljän autosavotta vuonna 1938 houkutteli paikalle myös uudenaikaisen tiedotusvälineen, radion. Salla ei tuohon aikaan kovin usein valtakunnallisissa tiedotusvälineissä esiintynyt, mutta savotalta tehtiin suora raportti koko Suomelle.

Savotoilla on nähty paitsi ankaraa työntekoa, myös lakkoilua kun metsurit ovat vaatineet pa-

rannusta olosuhteisiinsa ja palkkoihinsa. Onpa metsätyömiehet saatu yllytettyä suorastaan kapinaankin, niin sanottu Läskikapina sai vuonna 1922 alkunsa Kemi-yhtiön Värriön tukkityömaalta.

Sotien jälkeen 1950-luvulla metsänhakuu jatkui, olihan puutavaran vienti elintärkeää sotakorvauksia maksavalla ja jälleenrakentavalle Suomelle. Merkittävin 1950-luvun savotoista Sallassa oli Suoltijoki, jota varren rakennettiin vuosina 1952-53 komea kaksikerroksinen pirttikartano.

Tämä monellakin tapaa merkittävä rakennuskokonaisuus on entisöity vuosina 2002-3. Sallan kunnan kulttuuritoimi, koulutoimi ja museohanke järjestivät 10. syyskuuta siellä Euroopan rakennusperintöpäivään liittyvän

tapahtuman.

Jos Sinulla on tietoa tai materiaalia Sallan historiasta, niin metsiin kuin mihin tahansa muuhunkin aihepiiriin liittyen, ota yhteyttä Museoalan kehittämishankkeeseen!

Yhteystiedot:

Mikko Aho,
projektisuunnittelija
0400 394 092
mikko.aho@salla.fi
Museoalan kehittäminen
Sallan ja Kantalahden alueilla
Postipolku 3,
98900 SALLA

Kuvat: Mikko Aho

Sallatunturin koulun oppilaiden kommentteja Suoltijoen retkestä

Vanhoissa rakennuksissa on nostalgiaa. Vaikka vanhuus sai kaiken haisemaan homeelta, oli hauska katsella esimerkiksi vanhoja suksia ja sitä pianoa, josta ei saanut pihaustakaan irti!
Tyttö 8. lk

Suoltijoen reissulla mukavinta oli rakennuksien tutkiminen. Kiinnostavin paikka oli pimeä ullakko.

Poika 8. lk

Suoltijoesta jäi mieleen isot talot ja se, että siellä oli todella paljon sänkyjä! Myös tukkilaisnäytös jäi mieleen sekä opin paljon historiasta.

Tyttö 8. lk

Suoltijoen reissu oli mukava. Rakennukset olivat vanhoja ja olivat varmaan joskus olleet mahtavia. Tukkimiehet ovat ilmeisesti lihaksikkaita, koska pystyivät seisomaan tukin päällä vedessä. Esitys oli mahtava ja näköalat hienot.

Tyttö 9. lk

Itä-Lapin kuntien nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen kehittämishanke, ITU-NUTI -hanke, vuosille 2007-2010

Itä-Lapin kuntien nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen kehittämishankkeessa 2007-2010 on mukana Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen ja Kemijärven kunnat. Sallan ja Kemijärven kunnat ovat jo mukana Lapin **nuorisotiedotushankkeessa**, jonka tavoitteena on kehittää kuntien nuorten tieto- ja neuvontapalveluja laajan yhteistyöverkoston avulla. Yksi osa nuorisotiedotushanketta on läänin kattavan nuorisotiedotusportaalin rakentaminen ja kehittäminen. Nuorten vaikuttajaryhmien edustajista koostuva Lapin nuorisofoorumi nimesi portaalin LaNutiksi: www.lanut.fi.

Itu-Nuti hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet

Tällä hetkellä hankkeeseen on palkattu vuoden loppuun saakka Marko Kivelä. Marko tehtävänä on kehittää nuorten tieto- ja neuvontapalveluja näissä kun-

nissa ja lisäksi kouluttaa kuntien pysyvää henkilöstöä niin, että projektin jälkeen toiminta on pysyvää ja jatkuvaa ja henkilöstö pystyy jatkamaan toimintaa ilman erillistä projektia. Markon tehtävänä on myös tehdä Lanuti sivut Savukosken ja Pelkosenniemen kunnille, joissa näitä sivuja ei vielä ole olemassa. Hanke on suunniteltu kestoltaan kolme vuotiseksi, rahoitusta hankkeeseen haetaan opetusministeriöltä vuosittain.

Lisäksi tavoitteena on perustaa kuntiin nuorisotiedotuspisteet, joissa on myös neuvontapalvelut nuorille. Hankkeen aikana etsitään myös konkreettisia ja uusia käyttötapoja Lanutille, esimerkiksi sähköiset ilmoittautumiset eri tapahtumiin, järjestöjen avustushakemukset, pöytäkirjojen esillepano eri nuorisolautakuntien kokouksista, yms.. Tarkoitus on siis saada Lanuti toimivaksi ja jokapäiväisek-

si käyttövälineeksi nuorille, nuorisotyöntekijöille sekä nuorten vanhemmille.

Nuorten aloitekanava

LaNutissa alkoi 1.3.2007 nuorten aloitekanava (<http://lanuti.aloitekanava.fi/>) yhtenä neljästä pilottihankkeesta ympäri Suomen. Aloitekanavapilotti on opetusministeriön kustantama. Aloitekanava on suunniteltu nuorten kanavaksi vaikuttaa oman kotiseutunsa nuoriin liittyvissä asioissa.

Aloitekanava mahdollistaa ajasta ja paikasta riippumattoman vaikuttamisen. Aloitekanavan toiminta perustuu siihen, että kunnan asukkailla, myös alle 18-vuotiailla, on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet, kts. kuntalaki 28§ (www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19950365).

Aloitekanava on oivallinen väline osallistua ja vaikuttaa. Aloitekanavassa esittämäsi idea kulkee viiden portaalan kautta:

Ideoi, Kommentoi, Äänestä, Allekirjoita ja Seuranta

Kirjoitettua ideaa siirrytään välittömästi toiseen vaiheeseen eli muiden kommentoitavaksi. Muut voivat kommentoida ideaa puolesta tai sitä vastaan.

Ideasta ja kommenteista muokataan aloite, joka palautetaan virtuaalifoorumille äänestettäväksi. Mikäli esitys saa taakseen yksinkertaisen enemmistön, se siirrytään allekirjoitukseen.

Aloitekanavan prosessin jälkeen osallistujien ideoima, argumentoitu, äänestämä ja allekirjoittama aloite lähtee hallintoelimille, päättäjille tai mediaan. Idean ja aloitteen kulkua sekä tuloksia seurataan viidennessä osiossa eli Seurannassa.

Petteri Salmijärvi & vapaa-aikasihteeri Marko Kivelä

UUTISIA NUORISOTOIMELTA

Stalingrad Cowgirls

Sallalainen, nopeasti valtakunnan huipulle ponkaissut Stalingrad Cowgirls julkaisi 17.9.2007 esikoisalbuminsa "Somewhere High".

Stalingrad Cowgirls kutsuttiin Euroopan merkittävimpien musiikkialan kuuluvan Popkomm-festivaalien yhdeksi esiintyjäksi. Marraskuussa Rovaniemellä yhtye lämmittelee Eppu Normaalin keikkaa Rovaniemellä, lisää yhtyeestä Stalingrad Cowgirlsien kotisivuilta: www.stalingradcowgirls.com.

Nuorisotilat toiminta Sallassa

Sallan nuorisotilat ovat muuttaneet väliaikaisesti vanhan Kinttalan päiväkodin tiloihin, joka sijaitsee kirkonkylän koulun läheisyydessä. Tämä on väliaikaisratkaisu vuoden 2007 loppuun asti, jolloin uusien tilojen remontti valmistuu entisen Sallansuon / Maaruskan tiloihin. Remontin valmistuttua nuoret pääsevät mukaan uusien tilojen sisustamiseen ja kalustamiseen. Varsinainen muutto uusiin tiloihin tulee tapahtuma tammikuussa 2008. Tilojen avajaisten yhteydessä järjestetään avoimet ovet niin nuorille kuin heidän vanhemmillekin. Avajaisissa on vanhemmilla tilaisuus tutustua luvan kanssa uusiin tiloihin ja niiden tarjoamiin nuorille suunnattuihin vapaa-ajan mahdollisuuksiin. Kinttalan nuorisotilat toimivat osoitteessa: Kinttalanpolku 4, Puh. 0400 297 272, avoinna: ti-la, klo: 15-21.

Uutisia arkistoista

Mitä Sallasta on kertynyt arkistoihin, mistä on uutisoitu maakunnan lehdissä maan itsenäisyyden kynnyksellä ja sen alkuvuosikymmeninä?

Oulun maakunta-arkistos- ta on hyvin runsas mikrofil- miaineisto, josta löytyy myös Lappia ja Sallaa koskevia asia- kirjvoja aina 1600- luvulta saak- ka. Ruotsin vallan aikaiset, käsikirjoitetut tuomiokirjat kertovat jo äärimmäisen har- van asutuksen aikaan käydy- n kärkeä nautinto- oikeuksista mitaamattomien erämaiden rikkauksiin, kuten lohijapajin ja majavapuroihin.

Vaikeutena on löytää koti- pitäjää koskeva aineisto rul- lilla, joissa kussakin on koko Kemin- ja Tornion-lappia kos- kevat tietyn lajin asiakirjat usealta vuosikymmeneltä.

Vanhoista kaupakirjeistä käy ilmi, kuinka paljon "sal- tia" ja "tabakia" on mielikuvi- tuksellisista maista maailman ääri- lä rahdattu pohjoisen markkinasijoille oravan- ja saukonahkoihin vaihdetta- vaksi. Perunkirjoista voi to- deta, kuinka monta keittoas- tiaa on varakkaana pidetyllä henkilöillä ollut. Käräjillä on taisteltu pakanauden ja kris- tinuskon herruudesta ja jaet- tu tuomioita noituudesta. Ta- lonpoikaisen uudisasutuksen tunkeutuminen metsälappa- laisten maille on aiheuttanut riitoja puoleen ja toiseen.

Tuttu sukunimi, vaikka koukeroisella käsialalla ruot- salaisen ääntämyksen mu- kaan kirjoitettu, hyppää tek- stistä esiin ja sävähdyttää. Ettei vain kyseessä ole kotikylän ensimmäinen asukas?

Pohjolan sanomat on van- hin yhä julkaistava, puhtaas- ti lappilainen tai peräpohjalai- nen päivälehti, ensimmäinen vuosikerta 1915. Lehden toi-

mituksen arkistoista voi tode- ta, kuinka samat kiistat metsi- en käytöstä ja suojelualueiden perustamisesta, kunnan ta- loudelliset vaikeudet, vaih- televien kielten vaikutukset maan satoon ja karhujen aihe- uttamat vahingot karjalle ovat puhuttaneet kuulajärveläisiä jo vuosisadan alussa.

Myös Itä-Lapin nykyiset matkailuhankkeet lentomäki- neen ja rajayhteistöineen löy- tävät edeltäjänsä: vuonna 1935 on vanhalle Sallatunturille suunniteltu olympialaisleirin perustamista.

Arkistojen laajuus on siksi huima, ettei niitä parin päivän tutustumisella, parin kuukau- den työsuhteessa tai edes puo- len vuoden hankkeen aikana, muiden tehtävien ohessa, ehdi tyhjentävästi käydä läpi. Toi- von mukaan kuntalaisilla oli- si kiinnostusta etsiä ja tutkia, kokea löytämisen riemu ja ja- kaa löytönsä vaikkapa Sallan kylien tulevien internet -si- vujen kautta. Arkistojen avul- la voi oppia ymmärtämään aivan toisenlaista aikakautta tai huomata, millaisia yhtäläi- syyksiä tämän päivän elämäl- lä ja entisellä sittenkin on.

Perttu Matero

Oulun maakunta-arkisto auki ma klo 8.00-16.15 ja ti-to klo 8.00-16.45, Pohjolan Sanomien toimitus auki ma-pe klo 9.00-23.00. Myös esim. Rovaniemen maakuntamuseo ja Lapin Kansan arkisto.

Juttu Pohjolan Sanomissa syyskuun 10. p: nä 1915

Noitajuttu

käsitelty Kuolajärwen käräjillä 8 p:nä maaliskuuta 1671. (Wapaa käännösmukaelma asiakirjasta)

Käskynhaltija Arendt Graap ilmoitti oikeudelle, että Kemin Lapin saarnaaja Gabriel Tuderus oli hänelle ilmiantanut Aikio Aikionpojan noituudesta. Sanottu Aikio oli hänelle, Tude- rukselle tunnustanut, että muu- an talonpoika Topias oli tullut hänen luokseen pyytäen häneltä hyvää lohionnea. Jos Aikio noitakeinojen avulla hankkisi tuon lohionnon oli Topias täs- tä hyvästä luwannut Aikiolle lampaannahkaisen turkin palkkioksi. Topias ei kummin- kaan, vaikka oli kalaonnen saan- nut, ollut lupaustaan täyttänyt. Aikio taasen suuttuneena lupa- uksen rikkomisesta oli noitakei- nojen avulla Topiaksen lohipa- don luona tuhonnut.

Siinä jutun alkuvaiheet sel- laisina kuin Tuderus ne yleisel- le syyttäjälle oli esittänyt.

80- vuotias Aikio Aikionpoi- ka istui syytettyjen penkillä.

Oikeuden kysymykseen, myönsikö Aikio oikeaksi sie- lunhoitajalleen Gabriel Tude- rukselle tekemänsä tunnus- tuksen, wastasi Aikio, ettei hän muista tarkoin mitä oli silloin Tuderukselle puhunut koska oli silloin ollut juowuksissa. Kun Aikio pakoitettiin ja kehoitet- tiin tunnustukseen, myönsi hän totta olewan, että Topias oli tul- lut hänen luokseen noin 4 tai 5 vuotta sitten ja pyytänyt häntä noituuden avulla hankkimaan hyvän lohionnon; palkkioksi piti hänen saada lammashan- kainen turkki.

Hyvän lohionnon oli Topias saanutkin, mutta ei ollut sanas- aan pysynyt: oli wain antanut Aikiolle sukat ja wanttuut. Lau- lamalla ja rumpua lyöden oli Aikio hänelle lohionnon loihti- nut.

Kysyttiin syytetyltä oliko hän noituutensa avulla Topiakselle kostanut ja hänet hengiltä saat- tanut. – Olihan hän kyllä koet- tanut taikakeinoin tuhon Topi- akselle nostaa ja niin oli Topias seuraavana kesänä lohivadol- taan pudonnut jokeen ja huk- kunut.

Edelleen tiedusteltiin syy- tetyltä minkälaisia sanoja ja temppuja hän rumpua lyödes- sään ja laulaessaan oli käyttä- nyt lohionnea nostessaan. Tä- hän wastasi hän olevansa jo siksi ijällinen, ettei enää muis- tanut kuinka oli laulanut; kol- me vuotta sitten oli hän luopu- nut rummestaan koska ei enää jaksanut pitää sitä vasemmas- sa kädessään. Sen muisti hän kyllä, että wiisi messinki ren- gasta lepäsi rummun pinnalla, kun toimitus tapahtui ja rum- puu lyötiin, hyppeliwät renkaat sinne tänne pintaa pitkin kun- nes ne lopulta pysähtyivät mää- rättyyn paikkaan. Siinä paikas- sa ne sitten pysyiwät ja vaikka kuinkakin löi rumpua eiwät ne paikastaan eronneet. Paikan mukaan tiesi loitsija määrätä jo edeltä käsin sen kuin tapahtu- man piti.

Kysyttiin vielä syytetyltä kuinka hän Topiaksen hengiltä pois saattoi. Aikio wastasi laula- neensa muutamia pahoja sanoja ja lyöneensä rumpua siten, että renkaat kulkiwat pintaa myöten alaspäin siihen kohtaan, minne helwetti oli merkitty ja paholai- set oliwat maalatut. Kun loitsija taasen tahtoi jotain hyvää ai- kaan saada löi hän rumpua niin, että renkaat kieriwät ylöspäin sinne, jonne enkelit, aurinko, kuu ja tähdet oliwat maalatut.

Jo kymmenvuotiaana oli Aikion isä poikansa opettanut loitsimaan ja rumpua lyömään. Tämän kertoi syytetty vielä, enempää ei tiennyt.

Oikeus harkitsi asiaa ja kat- soi selwille käyneen, että syy- tetty oli noituutta harjoittanut ja sen kautta oli Topias lohivadol- ta jokeen pudonnut ja hukku- nut, minkä wuoksi se tuomitsi Aikion menettämään henkensä ja teilattawaksi.

Tuomion julisti kuninkaalli- nen howioikeus oikeaksi.

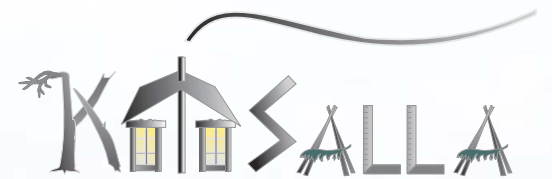
Kirjasintyyppi muutettu nyky- aikaiseksi, kirjoitusasu muuten kir- jaimia, wäli-merkkejä sekä lause- ja kappalejakoa myöten jäljennetty si- ten kuin se kyseisessä lehdessä jul-

Murresanatietous oppitunti 2

Sallan ja lähiympäristön murresanoja

aapottua - väsyä. Sinnesse ny aapottu, ku ei ala kuuluva kotihin.
arpeeti - homma,vaiva. Tässäpä nyt tojella arpeetihin joutu.
ellottaa - tuntea pahoinvointia. Panikko sinä siihen keittohon hurtankorvan, kun rupes syänalassa niin ellottamahan.
hunero - heikkoälyinen, huolimaton, välinpitämätön.
 Ei siitä tainnu tulla oikijaa ihmistä, kun näyttää hunerolta.
höynätä - houkuttella. Älä yritäkkään höynätä minua
jopelo - ikävä, kolkko. Kyl sov varmasti jopelo asua yksin.
jurnuta - toistaa asiaa, vatkata asiaa. Nys se jurnuaa sitä koko päivän.
kaseva - hyvä, iso. Eipä tuo nyn niin kaseva ollu, että olis juuri kannattanu pyyvystä
kepul - olematon, saamaton. Ei siitä kepulista ole mihinkähän.
keroa - odottaa lasta. Eihän se vain taas kero, vaikka vasta sai.
köpsy - tuhma. Kyllä olet köpsy. Heitä nyp pois.
liituaa - on aina kulun päällä. Se sitte liituaa pitkin kylää
lovastaa - kertoa hauskaasti, puhua äänekkäästi.
 Se nyt lovastaa siinä, ettei kuule muijen puhetta ollenkahan.
mokehe - lapsi. Olisko mokehet sen ottanehet
mäljää - puhuu kovalla äänellä. Älä mäljää siinä, että toisekki saavat puhuva.
nolvottaa, nolovottaa - katsoa, tuijottaa, hidastella.
 Mitä siinä vielä nolvotat, ala painua!
nyttähtää - nuukahtaa, kuolla. No, kuusen tyvehen istunut levon päälle ja se oli siihen nyttähtänyt. Ja siinä se oli sen haamu lähtenyt.
pistellä - suututtaa, ärsyttää. Kyllä minua pisteli se asija
piuvata - heilua edestakaisin. Sajin kun laukijaa niin se (rääsy) jää sitten piuvaamaan siihen narun nokkahan, ettei korpit mene
völjätä - tuoda, raahata mukana. Mitä sinä tuosta völjäsit?
yhen näköinen - samannäköinen. Ne veljekset olivat yhen näköisiä

Murresanat "Oletko nä utami" murresanakokoelmasta, toim. Marja Myllykangas

Sallan tiedotuslehti 3-2007

Toimitus:
Sallan kunta

Päätoimittaja:
Marja Myllykangas
040 848 8519
marja.myllykangas@salla.fi

Työryhmä:
Liisa Brandenstein
Suvi Seppälä
Maria Ämmälä
Tarja Mattila
Paula Aspholm
Kauko Kellokumpu
Kari Korpela
Nina Sipola
Leena Hautajärvi
Jukka Tervo
Marjatta Poikajärvi

Lehti ilmestyy
neljä kertaa vuodessa:
kahdesti keväällä ja syksyllä.

Lehteä jaetaan
kauppaliikkeisiin,
huoltoasemille,
palveluyrityksiin,
matkailuyrityksiin
ja kyläyhdistyksille.

Painos:
2 000 kpl

Taitto:
ECO-PRINT OY, Iisalmi
aineistot@ecoprint.info

TAPAHTUMAKALENTERI -SYKSY 2007

AIKA	PAIKKA	TAPAHTUMA
29.10. klo 19	kirjokylän koulu	Elling: Lapin alueteatteri, liput 10 e
24.11. klo 12	kirjokylän koulu	valtuuston juhlakokous, avoin kaikille
25.11. klo 11	kirkko	Jumalanpalvelus ja juhlatilaisuus - kirkkovoosi päättyy
25.11. klo 18	kirkko	Viulujen vesper: Sallan Laulu
2.12.		Joulunavaus
6.12. klo 11	kirkko	Jumalanpalvelus
klo 13	Sallatunturin koulu	Itsenäisyyspäivän juhla Suomi 90 v.
klo 14.30	Sallatunturin koulu	Savinapojat: Saulin konsertti
16.12. klo 16	kirkko	Seitakuoron Joulukonsertti, liput 10 e
31.12. klo 23	kirkko	Vuoden päätösmessu kirkossa